

Rachel Eliza Griffiths
A HISZTÉRIA ÍVE
(ARCH OF HYSTERIA)

*Oda-vissza megjártam a poklot
és mondhatom, csodás volt.
Louise Bourgeois*

Azt akarom, hogy kitartson a hálóm.
Meg akarom javítani, amit csináltam.
Nem kaptam meg az aranykaptárt.
Láthatatlan világok selyme lebeg bennem.
Testemet hajszálürességben pörgetem, kivetítem
szövetlen ösvényemet. A súlytalannak érződő himbálódzik
a rostok felett. Sár, csont és fájdalom fénylett életem
valamely hajnalán. Ez, akármire is gondolunk,
szívfájdítás nélkül hordoz minket gyerekkorunk óta.
Van ima, ami gyereknek fontos, van, ami az anyának,
van, ami minden elfoglalt lánynak. A szél
mindennap egymásnak ütköztet mindannyiunkat.
Megszüljük a szót, a csendet. Türelmetlenül roppantjuk szét
fogainkkal a szálakat. A magány egy koponya gyermekeinkben,
ők nem emlékeznek arra, miképpen szabadítottuk fel magunkat.
Szárnyatlan és biztosan repülünk. Eltűnök, mire nyomomba érsz.
Nyolc lábam ajándéka tekervényes módon jár póznától oszlopig,
sarokig. Nézd, hogy lengedezem félelmed árnyán.
Művészetem ecsetje végigsimít magányos arcodon.
Kicsiny órák seprűid és kísérteteid mögött.
Sejtjeid, ha jól megvizsgáljuk, hasonlítanak utódaimra.
Vess szerelembe, lángba, de ne hagyj magamra házadban.
Egy percig tart csupán, míg megkísértjük tetteiddel
árván hagyott tested. Imádkozz, hogy kijussak
hisztérikus szemüregedből, ahol félelemben tartottál fogva.
Együtt csuszanhatunk ki éhségem
iszonyú drótcspadája mellett.

Tetteim középpontjában, hogy megetessem
magam és gyermekeim.

ELÉGIA (ELEGY)

Emlékszem a fiúkra, nyitott tenyerükre. Búcsú-
kézfogásaikra. Emlékszem, a nyírfák is integettek,
fehér recés végtagjaikkal elfordulva a szüntelen futótüzeztől.

Megingott a jövő, nem úgy, mint egy kérdés, nem úgy, mint
egy kéz vagy sírkő. Megmozdult a jövő és a mezők előre tudták.

Emlékszem a háború ábécéjére, levágott fülű arcára. Ismerem
a vért követelő nyelvet.

A kudzu gyermekei, orgona, ismeretlen folyók köpete. Emlékszem
az esküdtszék tagjaira és a nép bírójára. A sörétre, ami füstté lőtte
a reggel torzóját.

Azon a reggelen könyörögve kértem a nagymamákat, hogy hagyják dühüket
gyermekeik és vérző szívű, kék-szemű unokáik tépett fényképei és a
vörös gyertyák mellett. A megváltó kivérezte a virágokat.

Szétszórtam a faszülte csontokat. Szürke keselyűk jöttek gyermekeimért.
Jobban ismerték az anyaországot, mint én. Áttörtek a felhőkarcolókon
és felfalták a gonosztevőt és a hőst egyaránt.

Özönlöttek a fiúk, akarva-akaratlanul-hiányozva egy hosszanti szájból, ahol
hangjuk azt kényszerült kimondani, hogy ők senkik. Pedig emberek,
láthatatlanok, óslakók és gégehangnyi kétségeiket kizárva bűnösök.

Emlékszem, megszólítottam a barbár mezőt, ahol még több fiú lendült át
térden állva a levegőn. Emlékszem, ahogy vérben, tejben, benzinen

forgott a szemük. Fehér fogaikkal
gyapotot rágtak lepellé, sebhellyé, lepedővé.

Nekem adták utolsó szavaikat. Mosolyt küldtek apáiknak.
A karomban aludtak, holtan, sebesülten. Hosszasan, mint a vadszeder.

Fejükben és ágyékukban a golyók csendesek,
mint egy nap. A semmi húsa.

Milliónyi fej pihent ölemen, amikor elvitték testüket.
Nem tudom, hogy ami maradt, táncol vagy elég.
Mentával mostam le szemüket.
Isten kérjen kegyelmet nekik és édesanyjuknak.

Nem tudom, hogy a test az az inga-e, ahova a szeretet nem juthat el,
amikor a nyelv fekete fiúk tejétől duzzadt.

Iskolából, füves mezőkről, fákról szereztem meg életüket.
Kivilágítatlan épületek és a folyó. Elülső szárnyaik
felhőktől nedvesek

és süvítenek. Nem hagyom el őket,
bikaként bújnak össze a szavak istállójában. Én vagyok a sikoly,
a varrat, a virágszirom.
Felszabadultam hallgatásuktól.

RACHEL ELIZA GRIFFITHS amerikai költő, író, multimédia mű-
vész. Többek között Yaddo ösztöndíjas. Hat verseskötet szerzője. Első
próza-kötete a Random House kiadónál jelenik meg a közeljövőben.
New Yorkban él.

Gyukics Gábor fordítása